

УДК 336:004:330

Дроган А.А.¹, Фатюха Н.Г.²

¹ студ. гр.24-51 ВСП «ЗГФК НУ «Запорізька політехніка»

² канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

РОЗВИТОК ФІНТЕХ-ТЕХНОЛОГІЙ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ТРАНСФОРМАЦІЮ ФІНАНСОВОГО РИНКУ

Сучасний фінансовий ринок трансформується під впливом цифровізації та інноваційних технологій, що змушує установи адаптуватися до зростання конкуренції, нових інструментів і змін у поведінці споживачів [1]. Фінансові технології трансформують традиційні моделі, а цифрові платформи, мобільні додатки й автоматизовані системи підвищують ефективність та розширюють доступ до фінансових послуг [2].

Фінансові технології (FinTech) - це інноваційні рішення, що використовують цифрові технології для надання фінансових послуг. Вони охоплюють широкий спектр напрямів, серед яких: цифровий банкінг; мобільні платежі; онлайн-кредитування; блокчейн та криптоактиви; автоматизовані інвестиційні платформи [3]. Розвиток фінтех підвищує ефективність фінансових операцій і знижує витрати, а банківська система трансформується через онлайн-банкінг, автоматизацію, використання штучного інтелекту в кредитуванні та впровадження цифрових платіжних систем [4]. Цифровізація дозволяє банкам підвищувати якість обслуговування та оптимізувати процеси, а в страховій сфері розвиток InsurTech забезпечує автоматизацію виплат, використання Big Data, індивідуалізацію продуктів і поширення онлайн-страхування [5].

Фондовий ринок під впливом цифрових технологій трансформується завдяки алгоритмічній торгівлі та онлайн-платформам, що забезпечують швидкість операцій, зниження транзакційних витрат і ширший доступ інвесторів [6].

Основні переваги фінтех - це доступність, швидкість, зниження витрат та розвиток фінансової інклюзії, а головні ризики - кіберзагрози, нестабільність систем і слабе регулювання нових технологій [3; 7].

Подальший розвиток фінансового ринку пов'язаний із: впровадженням цифрових валют; розвитком штучного інтелекту; інтеграцією фінансових платформ; удосконаленням регуляторної політики [8].

Фінансові технології стали ключовим чинником трансформації ринку, змінюючи моделі надання послуг і підвищуючи ефективність, але їх розвиток потребує вдосконалення державного регулювання та забезпечення стабільності, а майбутнє фінансового ринку визначатиметься здатністю установ адаптуватися до цифрових змін і впроваджувати інновації.

Таблиця 1 - Напрями розвитку фінтех із ключовими критеріями їх оцінки

Напрямок	Сфера застосування	Характеристика	Переваги	Ризики
Digital Banking	Банківська система	Онлайн-банкінг, мобільні додатки	Розширення доступу, швидкість	Цифрова нерівність, технічні збої
Payments	Розрахунки	Електронні платежі, QR, NFC	Зниження витрат, миттєві операції	Приховані комісії, кіберзагрози
Lending	Кредитний ринок	Онлайн-кредитування	Доступність, індивідуалізація	Недостатнє регулювання
Blockchain	Інвестиції	Децентралізовані системи	Інноваційність, безпека	Кіберзагрози, регуляторні прогалини
InsurTech	Страховий ринок	Цифрове страхування	Автоматизація, Big Data	Технічні ризики, цифрова нерівність
Robo-advisors	Фондовий ринок	Автоматизовані інвестиції	Швидкість, нові продукти	Недостатнє регулювання

Джерело: складено автором.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. World Bank. Digital Financial Services. Washington, 2022. URL: <https://www.worldbank.org/en/topic/financialinclusion> (дата звернення 20.03.2026).
2. OECD. Financial Markets and Digitalisation. Paris, 2023. URL: <https://www.oecd.org/education/education-at-a-glance> (дата звернення 20.03.2026).
3. IMF. Fintech: The Experience So Far. Washington, 2022. URL: <https://www.imf.org/en/Publications> (дата звернення 20.03.2026).
4. BIS. Digital Banking Developments. Basel, 2021. URL: <https://www.bis.org>
5. OECD. Insurance and Technology Trends. Paris, 2022. URL: <https://www.oecd.org/finance> (дата звернення 20.03.2026).
6. IOSCO. Market Structure and Digitalization. Madrid, 2021. URL: <https://www.iosco.org/news/pdf/IOSCONEWS596.pdf> (дата звернення 20.03.2026).
7. European Central Bank. Financial Stability Review. Frankfurt, 2023. URL: <https://www.ecb.europa.eu> (дата звернення 20.03.2026).

8. McKinsey. Global FinTech Report. 2023. URL: <https://www.mckinsey.de/industries/financial-services/our-insights/the-2023-mckinsey-global-payments-report> (дата звернення 20.03.2026).